

6

GAMZE HOCA SOSYALDE

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SENARYO 1

Soru 1 (SB.6.3.4): 1071 Malazgirt Savaşı ve 1176 Miryokefalon Savaşı'nın sonuçlarını, Anadolu'nun Türk yurdu olma süreci açısından karşılaştırarak önemlerini yazınız.

Soru 2 (SB.6.3.4): XI-XIII. yüzyıllar arasında Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşmasına katkı sağlayan imar faaliyetlerine ve bu süreçte rol oynayan önemli şahsiyetlere (düşünörlere) üçer örnek veriniz.

Soru 3 (SB.6.4.1): Demokratik bir yönetimde, yönetimin karar alma sürecini etkileyen temel unsurlar nelerdir? Bu unsurlardan bir tanesinin yönetimi nasıl etkilediğini açıklayınız.

Soru 4 (SB.6.4.2): "Hak" ve "Sorumluluk" kavramlarının toplumsal düzenin sürdürölmesindeki önemini açıklayınız. Haklar ve sorumluluklar arasında nasıl bir denge vardır?

Soru 5 (SB.6.4.2): Anayasamızda yer alan ve toplumsal düzenin korunması için yerine getirmemiz gereken vatandaşlık görevlerimizden (sorumluluklarımızdan) dört tanesini yazınız.

SENARYO 1 - CEVAP ANAHTARI

Soru 1'in Cevabı:

- Malazgirt Savaşı (1071): Büyük Selçuklu Sultanı Alparslan'ın Bizans'ı yenmesiyle Anadolu'nun kapıları Türklere açılmıştır. Bu zaferle birlikte Türkler Anadolu'ya yerleşmeye başlamış, Anadolu'nun Türkleşme ve İslamlaşma süreci ile ilk Türk beyliklerinin kuruluşu gerçekleşmiştir.
- Miryokefalon Savaşı (1176): II. Kılıç Arslan döneminde Bizans'a karşı kazanılan bu zaferle Anadolu'nun Türk yurdu olduğu kesinleşmiştir. Bu tarihten itibaren Bizans'ın Türkleri Anadolu'dan atma umudu kalmamıştır.

Soru 2'nin Cevabı:

- İmar Faaliyetleri: Bu dönemde inşa edilen camiler, medreseler (örneğin Yağlıbasan Medresesi), darüşşifalar (örneğin Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası), hanlar ve köprüler (örneğin Malabadi Köprüsü) Anadolu'yu bayındır hale getirmiş ve Türk-İslam mührünü vurmuştur.
- Önemli Şahsiyetler: Anadolu'da Türk-İslam sentezinin oluşmasında Mevlana, Yunus Emre, Hacı Bektaş Veli ve Ahi Evran gibi büyük düşünürler yetişmiş ve halkın manevi dünyasını şekillendirmişlerdir.

Soru 3'ün Cevabı:

- Temel Unsurlar: Siyasi partiler, sivil toplum kuruluşları (STK), medya ve bireyler (kamuoyu).
- Etki Şekli (Örnek - Medya): Medya; TV, gazete ve sosyal medya aracılığıyla halkı bilgilendirir, sorunları gündeme getirir ve toplumun ortak fikri olan kamuoyunu oluşturarak yöneticilerin kararlarını etkiler veya denetler.

Soru 4'ün Cevabı:

- Hak: Anayasa ve kanunlarla kişiye tanınan yetkilendir; bireyin mutlu, güvenli ve özgür yaşamasını sağlar.
- Sorumluluk: Kendimize ve topluma karşı yerine getirmemiz gereken görevlerdir; toplumun düzenini ve huzurunu korur.
- Denge: Haklar özgürlüğümüzü verirken, sorumluluklar bu özgürlüğün başkalarına zarar vermeden kullanılmasını ve toplum düzeninin korunmasını sağlar. Sorumluluklar yerine getirilmezse toplumda kaos çıkar; hak ve sorumluluk birbirini tamamlayarak adil ve demokratik bir toplum oluşturur.

Soru 5'in Cevabı: Anayasamıza göre temel vatandaşlık görevlerimiz şunlardır:

1. Kanun ve kurallara uymak.
2. Vergi vermek.
3. Askerlik yapmak.
4. Seçimlerde oy kullanmak. (Ek olarak: Çevreyi korumak ve kamu mallarını korumak da vatandaşlık sorumluluklarımızdandır)